

ABSTRAKT
do sprawy RPO-519862-III/05/JA

1. Przedmiotem wniosku, skierowanego przez Rzecznika Praw Obywatelskich do Trybunału Konstytucyjnego, jest art. 85 ust. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 ze zm.), zawierający upoważnienie dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do określenia w drodze rozporządzenia, zryczałtowanej kwoty na utrzymanie dziecka oraz stawki na bieżące funkcjonowanie placówki rodzinnej, przy uwzględnieniu potrzeby prawidłowego funkcjonowania placówki.
2. W ocenie Rzecznika zakwestionowany przepis jest niezgodny z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP.
3. Zgodnie z art. 92 ust. 1 Konstytucji rozporządzenia wydawane są przez organy wskazane w Konstytucji na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Muszą mieć nadto charakter szczegółowy pod względem podmiotowym (muszą określać organ właściwy do wydania rozporządzenia), przedmiotowym (muszą określać zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu) oraz treściowym (muszą zawierać wytyczne dotyczące treści aktu wykonawczego). Tego ostatniego warunku nie spełnia upoważnienie zawarte w art. 85 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej.
4. Przepis ten, poza wskazaniem potrzeby uwzględnienia prawidłowego funkcjonowania placówki rodzinnej, nie zawiera żadnych wytycznych, chociażby co do kierunków szczegółowego uregulowania tych kwestii. Wytyczne takie nie wynikają także z art. 85 ust. 2, który określa zasady finansowania placówek rodzinnych poprzez wskazanie rodzajów środków finansowych przeznaczonych na funkcjonowanie placówki rodzinnej. W świetle tego przepisu środki finansowe na bieżące funkcjonowanie placówki obejmują zryczałtowaną kwotę na utrzymanie dziecka oraz stawki na bieżące funkcjonowanie placówki rodzinnej. Z kolei art. 85 ust. 3 przyznaje radzie powiatu uprawnienie do zwiększenia w drodze uchwały kwot tego ryczału oraz stawek. Przepisy te, a także inne przepisy ustawy o pomocy społecznej, nie zawierają zatem wskazań, które mogą być uznane za wytyczne w rozumieniu art. 92 ust. 1 Konstytucji.
5. Na podstawie zakwestionowanego przepisu wydane zostało rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 5 listopada 2004 r. w sprawie określenia zryczałtowanej kwoty na utrzymanie dziecka oraz stawek na bieżące funkcjonowanie placówki rodzinnej (Dz. U. z 2004 r. Nr 245, poz. 2461 ze zm.). Pomimo braku zawarcia w ustawie o pomocy społecznej wytycznych w rozporządzeniu określono, w niczym nieskrępowany, niemalże całkowicie dowolny sposób, zamknięty katalog wydatków związanych z bieżącym funkcjonowaniem placówki rodzinnej oraz wydatków związanych z utrzymaniem dziecka.

DYREKTOR ZESPOŁU

mgr Łukasz Nawacki